8. ԳՑՈՂ ՎԱՐԹԻԿ

Կէլնի, չէլնի մեյ խատ մարդ, մեյ խատ կնիկ: Իտոնց մեյ խատ լաճ կէլնի, անուն Վըրթիկ:

Էսա Վարթիկ շատ չար անզգըմ տղեմ կէլնի, իտոր խեր, մեր ինչ կանեն, ինչ լեզու որ կթափցուցեն՝ անխնար կէլնի, էսա լաճուն չեն կանա սըննըհաթիմ դնել, լաճ չէրթըն:

Ավուր մեկ էսա լաճու խեր կմեռնի, մեր, ինան լաճ շատ կփուկարանան: Լաճն էլ պետացի, իլե քսանխինգյ տարեկան բաբագյիթ մարթ, ամա գյնըն պըննի գյոռծի իտվե չինե:

Ավուր մեկ մեր կնստի կուլըն, աղսւճանքյ կինի լաճուն, կասի.

- Բալա՛մ, իս քյե ինչ սըննըհըթի դրեցի՝ չկնըցիր, բալե էլի քյո խոր սանահաթն արա:

Լաճն ի, որ էսա պըն կլսի, կասի. - Մարե՛, իմ խեր ի՞նչ սանահաթ կաներ:

Մեր կասի. - Քյո խոր սըննըհըթ գյեռ դոան իտև կախուկ ի:

Վըրթիկն ի, կէլնի դոան իտև կիրիշկա, կտիսնա, որ ի՞նչ՝ մեյ խատ չընթեկմ գյեռ, կախուկ ի էնտեղ, չանթեկ կառնի տակ, կիրիշկա, որ մեչ էդա չընթկին մեյ խատ չաքյուջ, մեյ դընդըն մոմ, էրկեն պեպեռ, մեկ էրկու կութի էլ ըզըլի կա:

Վըրթիկն ի, որ էսա պըներ կտիսնա, շատ կմտածի, քիչ կմտածի, չի կանա խասկնա, թե ուր խոր սըննըհըթն ի՞նչ ի էլե, կառնի էդա տոպրակ, կնստի դոան իտև, դյիւշմիշ կէլնի, բիրդըն կինի միտ կասի՝ «Հա՛, խասկցա, իմ խոր սըննըհըթ գյուղութեն ի էլե, իմ խեր իտոնցով գյուղութեն ի արե»:

Էն մեկէլ օր իրիկվան տեխ, Վըրթիկն ի կէլնի կինի մեչ քյաղքյին, ըզտեխ էնտեխ փուղ կէրթըն, թակավորու սարի ըթրըֆ կփոա, կտիսնա, որ թակավորու խըզինի փենջըրեն պըց ի, Վըրթիկն ի մեչ ուր մտաց կասի. - Էսա էլըվ, կիշեր ես մեյ խատ իմ խոր սըննըհըթ պիտի ջոբեմ խենքյ փոր կկշտացու՞ցի, թե՞ չէ:

Կես կիշերին Վըրթիկ յավաշմ կէլնի վեր, չանթեկ կթըլի թև, կէրթըն տեխ թակավորու խըզինեն, կխասնի պատի տակ, կիրիշկա, որ մարթ չկա, էդա սատում քյաղաքյ մեյ տարեկան տղի պես քյներ ի, ընֆըս բիլա չէլնե:

Վըրթիկն ի կասի. - Վաղա աստված խեր զիկ ի, ըսկուն կերևա, որ էսա իմ խոր սըննըհըթ գյեշ սըննըըթ չի, համան ծեռ կուտա ուր տոպրկի մեչից պեպըռներ էնան չաքյիւշ կխանի տյուս, կբըշլայի պեպըռներ էդա չաքյիւջով զըրկել մեչ պա-

տին մեջ տեխեն էլ ոտքյեր դներ վեր էդա պեպըռներաց պանցրանալ վեր: Վըրթիկն ի ըռըսկնա պեպըռներ զըրկելով պանցրանալով կէլնի կմտնի թակավորու խըզինեն, ազալեն կքյաշի, մոմ կվըռի, կիրիշկա, որ ի՞նչ՝ չորս տեխ ոսկին, արծաթ, ակնանե, ջավահիր լցուկ ի:

Վըրթիկն ի շոտըմ ուր չընթեկ իլին ոսկի, ակնունք, շավահիր կլցի կշլկի յավաշ-յավաշ էլմէլ կիճնի տակ, մեջ տեխեն էլ ուր զըրկած պեպըռներ կքյըշի, վարհասըլի սըլըմմըթ կեճնի տակ, կուգյա ուր տուն:

Էն մեկէլ օր կիշեր Վըրթիկ էլէլ կառնի ուր թախմներ, էնան տոպրակ, կէրթը էն կիշրվան պես պեպըռներ կզըրկի պատ, կպանցրանա, կմտնի խըզինեն, ուր տոպրակ իլին ակնունքյ, շավահիր, ոսկի կլցնի, կտըռնա եա: Օր վեր ավուր էսա Վըրթիկ էրթալով կզըննգյնա, փըրեն կէլնի մոտ չուր:

Էսա Վըրթկեն մեջ խատ փսակուկ քյոր կէլնի. իտոնքյ էլ շատ ֆուկարա կէլնեն, էսա քյուրոչ իրիկ, որ կտիսնա ուր անրանքյ էրթալով կզըննգյնուն՝ կենի խետ իտոնց չուր, կխասկնա, թե Վըրթիկ գյուղութնովի ըսսկնեմ զունգյնցե. կբըշլայի, որ աներծըքյուն աղաճանքյ ինեղ, որ ուրեն էլ տանի խետ ուր:

Վըրթիկն ի. որ կտիսնա ուր քյուրոչ իրիկ շատ ըղըճըճնքյ կենի, դիժըր կուգյը, կասի. - Ծատ աղեկ, էսա կիշեր արե ես դյու մեջտեղ էրթընքյ:

Կես կիշերին Վըրթկի փեսեն ճիչ տոպրակ կթսլի ուր թև, կուգյը խետ Վըրթկեն, կէլնեն կէրթըն թակավորու խըզինի պատի տակ:

Վըրթիկն ի կբըշլայի պեպըռներ զարկել, պատ պանցրանալ վեր, փեսեն կկախվի փեշից, կասի. - Չէ՛, էսօր ըռըճ ես պիտի էլնեմ վեր:

Վըրթիկն ի կասի. - Այ մա՛րթ, իմ փեշեր թող պաց, ես էլնեմ վեր, իրիշկամ խենքյ ի՞նչ կա, ի՞նչ չկա, ոսկին առնեմ, գյըմ տակ, դյու նոր էլի, մի վըխենը, որ քսան տարի էլ կրես, չի խլսնե, դյու հըլը էսօր թըզը կուգըս ճար ճըմբըխ չես կիտե:

Գյեռ էնի կասի. - Չէ՛, իլըհ-բիլըհ, ըռըճ ես պիտի էլնեմ: Վըրթիկն ի կասի. - Ծատ աղեկ, դյու էլի: Էնի կէճնի տակ, փեսեն շոտ-շոտ կէլնի վեր:

Էսա թակավոր մըննգյըր իմցեր էր, որ ուր խազինեն գյիղ կմտնի, ուր ոսկիք կգյողնան, մեջ ջիջ կարասմ կուպր կլցնի, կդնի փենջըրի ըռջև, դռներ կկոցի, կէրթը:

Վըրթկե փեսեն ի, խետ որ կէլնի մեչ փենջըրին, էլ հախու մոմ չի վըռե, ամա զինքյ փենջարից կդփի մեչ էօղին, խետ որ կդփի մեչ էօղին, կինի դողրի կպրե կարասի մեչ, չուր վեզ կվողնվի մեչ կարսին, էլ իրար չի կանա դիպնե:

Վըրթիկն ի կաչկի, որ մըկա չէ դէօրմ ուր փեսեն էճնի տակ, ինքյ էլնի վեր, կտիսնա, որ փեսա չկա, համան շուտմ կբըշլայի պանցրանալ վեր:

Կէլնի փենջըրեն, մոմ կվառի, կտիսնա, որ ի՞նչ՝ ուր փեսեն գյեռ ընգյե մեչ կպրի կարսին, մենակ գյլխիս կէրևա: Վըրթիկն ի էն կըննղըր չաբալամիշ կէլնի, չի կանա ուր փեսին կպրե կարսից խանի դյուս, կմտածի կասի՝ աղեկ ես որ իտոր թողնեմ ստեղ, էրթըմ, առտուն թակավոր կուգյը էսա մարթուն կճանչնա, խարց-փորց, խարց-փորց վարհասըլի զիկ պիտի ճանչնա, տանի իմ վիզն էլ խետ իտոր զըրկի, մենքյ էրկուսս էլ որ մեռնենքյ էլ մեր քյիկֆըթ վո՞վ պիտի շախի: Աման, որ մեկս սաղ մնանքյ, էրկսիս քյիզֆթեն էլ աչկ կուտանքյ:

Վըրթիկն ի էսա ասելուց սորա, կքյըշի ու մեճըց դըննըկ, ուր փեսի վիզ կկտրի, չընթեքյ իլին ոսկի ակնունքյ կլցնի, փեսի գյլոխն էլ կդնի մեչ չընթին, շոտմ կիճնի տակ, կէրթը ուր տուն, կխասնի տուն, կտիսնա, որ ուր քյորն էլ գյեռ իկե ուրենց տուն, ուր էրկան գյալուն կաչկե:

Քյորն ի, որ կտիսնա, թե ախպերն էկավ, ուր իրիկ չկա, գյոն կուտա, գյոն կառնի, ախպոր կխառցուցի, կասի. - Ու՞ր է քյո փեսեն:

Ախպերն ի կասի. - Առա քյիհ իրիկ չանթկի մեչեն:

Փեսի գյլոխ կխանի, կդփի քուրոջ առճև:

Քյորն ի, որ կտիսնա ուր իրկան գյլոխ, կդփի մեչ ուր երեսին, ուր մազեր կբաշլայի քաշել, պոռալ, ճըվալ, լալ:

Վճրթիկն ի ճաման կխասնի ծեռ կդնի վեր քուրոչ պերնին, կասի. - Աստված քյո տուն ավեր չանի, ախմա՛խ, էդա ի՞նչ ի կանես, դյու էդա քյո բոռալով թէ՛ քյո տուն կավիրես, թէ՛ իմ: Ես ի՞նչխ անեմ, զենքյն ի ուր վիզ կդրե, ասա էսա էրկու չճնթեկ ոսկին էլ բեռլ-բեռլ կե, խենքյ ի՞նչխ կէլնի:

Քյորն ի, որ կտիսնա ախպեր էրկու չճնթա ոսկի իտոր ինոր, ծեն կկտրի, կասի. - Ախր էսա ի՞նչ զռլում էր էլճավ, իսոր գյլոխ վո՞վ կտրեց:
Վճրթիկն ի կասի. - Վճլյճ ծեզնից պախեմ, աստծուց ի՞նչխ պախեմ, մենքյ էրկուսս մեյ տեղ էլճնքյ կնճցինքյ: Էնկճնդար ես ասեցի՝ այ մարթ, սաբր արա, ճռճճ ես էլնեմ, վեր ինոր չկարցա, ինքյ ճռճճ էլճավ, դյու մասե, թե թակավոր իմցեր էր, որ ուր խճզինեն գյող կմտնի, մեյ կարաս կուպր էր խորե փենջարի առճև, քյո իրիկն էլ որ կէլնի փենջճրեն՝ էլ մոմ չի վճռե, չիշկա ըզտեխ-էնտեխ, ճաման զինքյ կդփի մեչ էօդին, կինի մեչ էդա կպրե կարսին, ես էն կճնդճր աչկեցի տեսա, որ չէկավ տակ, ասեցի կա չկա պճմ կա, էլճ վեր, տեսա որ ի՞նչ՝ գյեռ չուր վիզ վողնվե մեչ կպրին մնացե, էն կճնղճր չճպալամիշ էլճ, չկարցա խանի դյհւս, տեսա, որ պիտի մնա էնտեղ, թակավոր առատուն գյա տեսնա ճանչնա, ըստրիս ճճ՛մ էն պիտի վճռվի, ճճ՛մ ես, ասեցի՝ ճճ քի էն վճռվեր ի, էլ ես ընչի՞ վճռվեմ, ես սաղ մնամ սկի չէ՝ էրկսիս քյհկֆճթն էլ կշախեմ, որ էրկուսս էլ մեռնենքյ, էլ վո՞վ մեր քյհկֆճթ կշախի. իդոր խամար վիզ կտրեցի, առեցի էկա խետս, աման չէլնեմ չիմանամ ծեն խանեքյ, լաքյ, բոռաքյ, որ թակավորն իմացավ, էլ մեր ջանին փոթնում չկա:

Քյհրն ի կասի. - Ախպերի՛կ, աղեկ էլնեցուն էլավ, աման ի՞նչ անեմ, որ մեյ խատ իմ իրկան շանդկի վերեն կուշտմ լճմ, սկի չէ սիրտս կխովնա:

Վճրթիկն ի կասի. - Ախչի՛կ, ես առատուն կէրթճմ շուկեն, մեյ կոլոմ չինի, չանաղ կառնեմ, կպռնեմ ծեռս, կուգյամ շճղցից կնցնեմ, թակավոր քյո իրիկ ըսուկ կպրոտ-մպրոտ պիրե կայնցուցե շաղցի օրթճլսաղ, որ տերմ էլնի ճանչնան՝ պռնեն, դյու ինտեխեն կուգյճս կզճրկես իմ թևին, իս էդա քյճսեքյ բիթուն կթողնեմ պճց, կինին գյեղին.:կէլնեն կտոր-կտոր, ես ծեռ կթալեմ քյո յախեն, իմ քյասեներաց փճրեն քեզնից կուզեմ, դյու էլ կասես՝ չկա, մեյ տեխեն էլ կուլճս: Թակավորու մարդեր կտիսնան, թե դյհւ կուլճս, ինոնք կիտեն, որ դյհւ շճնդկի տերն ես, չորս տեխեն կթճփեն վէյեղ, քյե կխառցուցեն, ի՞նչ էլե, ընչի՞ կուլաս, ի՞նչ կա, դյհւ կասես, թե՝ ես անմեղութնով դիպա էսա մարթու թևին, քյասեքյ ընգավ կոտրվավ. մկա կպե իմ յախեն, կասի՝ իմ քյասեներաց փարեն պիտի տաս, ես էլ փճրճ չունեմ, չեմ կիտե, ի՞նչ անեմ, որ դյհւ ըսսկնա ասես, ինոնքյ կմիամտվեն, կթողնեն կէրթճն խետ ինոնց պանին, դյհւ կուշտմ կուլճս, քյո սիրտ կխովցուցես, կթողնես կուգճս տուն:

Էն մեկել օր առատուն թակավոր կուգյճ խճզինի դուռ կպանա, կիրիշկա, որ ի՞նչ. գյեռ մեյ խատ մարթմ ընգյե մեչ կպրե կարսին, աման գյլոխ չկա: Թակավորն ի կմտածի, կասի՝ ի՞նչխ անեմ, ի՞նչխ չանեմ, որ իմանամ խենքյ էսա գյհղ վո՞վ ի, ամր կանի ուր վճզիրին, որ էսա ջճնդճկ տանեն կայնցուցեն ջճվցի օրթճլաղ, որ

անցնող-տառնող տիսնա, ուր մարթերն էլ թող էդա ջա̈նդկից զատ մեչ ահալուն ըզտեխ-էնտեխ փոան, տիսնան խենքյ վո՞վ կուգյա վեր էսա ջա̈նդկին կոլա, պռնեն առնեն գյուն մոտ զինքյ:

Թակավորու վա̈զիրն ի թակավորու ասածի պես էդա ջա̈նդա̈կ կտանի կկայնցուցի շա̈ղցի օրթա̈լաղ. մեկ էրկու խատ էլ ուր մարթերաց մոտեն խալվներ կփոխեն կինեն մեչ ահալուն ըզտեխ-էնտեխ կփոան, խենքյ վո՞վ կուգյա էսա ջա̈նդկի տեր կէլի, վո՞վ կուգյա̈ էսա ջա̈նդկի վերեն կուլա̈:

Առատունի ահալին կտիսնա որ մեղ խատ անգյլոխ մարթմ գյեռ պերեր են, կայնցուցեր են ջաւղցի օրթա̈լաղ, վերագյլոխն էլ ընկու՛մի կպրոտվե, ընկու՛մի կպրոտվե, որ մարթ չի կանա ճանչնա:

Վա̈րթիկն ի էնտեխեն կուգյա̈, կտիսնա. ուր փեսի ջա̈նդա̈կ, կնցնի կէրթա̈, ամանչամա̈ն ծախողի տյուքյնից մեղ կոլոմ քյասեքյ կառնի կպռնի ծեռ, կուգյա̈, որ էսա ջա̈նդկի մոտից ընցնի, բիրդա̈ն կնեյմ կզա̈րկվի իսոր թևին, քյասեքյ բիթուն Վա̈րթկե ծեռնից կինի գյետին, կէլնի խա̈զա̈ր կտոր:

Վա̈րթիկն ի, որ կտիսնա ուր քյասեքյ ինգյան գյետին կոտրան, ճամա̈ն կխասնի ծեռ կզա̈րկի էսա կնգյա̈ն յախեն կպռնի, կասի. - Ծան քած, էսա ի՞նչ էր արեցիր, ես իմ քյասեճոտերաց գյին քյեզնից կուզեմ:

Կնիյն ի աղաճանքյ կինի էսա մարթուն, կասի. - Վալա՛, ես անմեղ ի, ես խո չի ծոե, որ մախսուս դիպնի քյո թիվին, քյո քյասեքյ իսկի կոտրի:

Վա̈րթիկն ի կասի. - Ես անմեղ-մանմեղ չեմ ճանչնաւ, իմ քյասեքյ դյու զարկեցիր իսկիցիր, կոտրեցիր, փա̈րեն էլ դյու պիտի տաս:

Կնիյն ի կասի. - Փա̈րա չունեմ: Մեղ տեխեն կբա̈շլայի լա̈լ, էրկու ծեռնով դփել մեչ ուր գյլխուն:

Թակավորու մարթերն են, որ կտիսնան, թե էսա կնիկ ճա̈նգյա̈մեն դրե ինե կոլա̈, չորս մեղ թա̈րա̈ֆեն կվա̈զեն կթա̈փին վեր էսա կնգյան գյլխուն, կասեն, ի՞նչ էլեր ի յյե, մորքյճոր, ընչի՞ կոլա̈ս:

Կնիյն ի կասի. - Ես անմեղութնով կնցնի, իմ թև դիպավ էսա մարթու թևին, քյասեքյ ընգյան կոտրան, մկա իմ յախեն պռնե կասի՝ հլլա̈ճ-պիլա̈ճ պիտի իմ յյասեներաց գյին տաս, ես խեղճ կնիյմ եմ, մոտ զիկ փա̈րա ո՞ր տեղեն, որ ես իսոր փա̈րա տամ:

Թակավորու մարթերն են, որ կտիսնան, թե էսա կնիկ ուրիշ պա̈նի խամար ի կոլա, կթողնեն, կէրթա̈ն խետ ուրենց պա̈նին:

Կնիյն ի վեր ուր իրկան ջա̈նդկին կուշտմ կոլա, սիրտ կխովնա, կթողնի կէրթա̈ տուն:

Թակավորն ի, որ կիրիշկա, թե չուր իրիկուն ջա̈նդա̈կ մնաց շաւղցի օրթալաղ, տեր չէլա̈վ, կասի. - Բոշ ի, որ ընկուն ի, յոթ տարի էլ որ էսա ջա̈նդա̈կ մնա ըստեղ, մարթ ճա̈խու չի մոտանա, ես ուրիշ պա̈մ անեմ բա̈լքի տա իսոր տերվանքյ պռնեմ:

Թակավորն ի ա̈մր կանի, որ էսա մարթուն տանեն, քյաղքյից դյուս, տեղմ խորեն, քյառսուն մարթ էլ կիշեր-ցերեկ վեր իսոր գյերեզմնին կարաուլ կայնեն, խենքյ վո՞վ կմոտանա էսա գյերեզմնին:

Թակավորու մարթերն են կառնեն էդա անգյլոխ մարթ, կառնեն կտանեն քյաղաքյից դյուս տեղմ կխորեն, ուրենքյ էլ կկայնեն վերեն կարաուլ:

Վա̈րթիկն ի, որ էսա պա̈ն կլսի, մեչ ուր մտաց կասի՝ վա̈լա դյուքյ յոթ գյլխեն էլնեքյ, ես պիտի իմ փեսի ջա̈նդա̈կ գյողնամ պերեմ խետ ուր գյլխուն խորեմ: Կէլնի

մեյ խատ ուսթուրա. քիչմ թարթափմ կառնի. կէլնի բռըրի կայդա. կինի ճռմբախ կէրթա, կխասնի էսա կարակոլներաց մոտ:

Կարակոլները են, որ կտիսնան, թե էսա մարթ կուգյա տեխ, իրենքյ կուրախնան, կասեն՝ վայլա պռնեցեքյ, կա չկա էսա մարթ էսա շռնդկի տերն ի:

Վարթիկն ի, որ կմոտկընա էսա կարակոլներաց, կարակոլներ շոտմ կխասնեն էսա մարթուն կպռնեն, կասեն. - Է՜յ, ախպեր, դյու վո՞վ ես, ո՞ր տեղեն կուգյաս, ո՞ր տեղ կէրթաս:

Վա̈րթիկն ի կասի. - Ախպերնե՛ր, ես որ կամ՝ խեղճ բարբար մարթմ եմ, կէրթա̈մ գյեղըանքյ թրաշ կանեմ, կա̈յվա̈ կեփեմ, կծախեմ, որ քյա̈նիմ կոտուշ փարա իսկեմ ծեռս, առնեմ տանեմ իմ օլուղ-չոլուղին տամ:

Կարակոլները են, որ կտիսնան էսա մարթ ա̈ղորդմաց կայհվաջի ի, կասեն. - Մոտ քյե կա̈յհվա կա՞, մե խամար կա̈յհվա̈ եփե:

Վարթիկն ի կասի. - Խա՛, ընչի՞ չէ:

Կարակոլները են կասեն. - Որ ըսկուն ի մե կա̈հվա̈ եփե:

Վա̈րթիկի ուզածն էլ զաթի էդա էր, համան շոտմ էրկու խատ քյար կդնի վեր մեյմեկէլու, կասի օճախ, քիչըմ տարբրից ցախ-մախ կժողվի, կպերի կրակ կվա̈ռի, կբաշլայի կա̈յվա̈ եփել, մեյ տեխեն էլ մեչ կա̈յհվին ա̈փիոն կխառնի, վարհասըլի կեփի, կխմցուցի ինոնց:

Կարակոլներն են խետ որ էսա կա̈յհվեն կխմեն, բիթուն էլ կխելռեն, կինեն կքյնեն:

Վա̈րթիկն ի համան շոտմ կէլնի. ուսթուրեն կառնի բիթունի պեղերաց կեսեն կթրաշի, կեսն կթողնի, ուր փեսի ջանդակն էլ կառնի մեյտեղ կտանի գյոտիկ տեղմ կխոռի:

Առատուն ի կարակոլներաց խելքյ կուգյա̈ վեր ուրենց, կակխեն, կէլնեն վեր, կտիսնան, որ ի՞նչ՝ ուրենց բիթունի բեղերն էլ մեյ յան թրաշուկ ի. կէրթա̈ն տեխ անգյլոխ մարթ, կտիսնան, որ ջա̈նդա̈կ չկա, ջա̈նդա̈կ տարեր են, նոր խասկնան, որ էսա պա̈ն բարբարն էր արե ուրենց գյլխուն: Կինեն ըզտեխ-ընտեխ փոալ, կտիսնան, որ նա՛ բարբար կա, նա՛ ջա̈նդա̈կ:

Թակավորն ի, խետ որ էսա պա̈ն կլսի, ա̈մր կանի, որ էն մարթերաց բիթունի գյլոխն էլ կտրեն:

Թակավորն ի, որ տիսնա, թե էսա գյող չկարցավ պռնել. էդրից զատ ջա̈նդա̈կն էլ գյողցան, շատ կպա̈րկանա, կկանչի ուր վա̈զիր, կասի. - Ի՞նչխ անենքյ, որ էսա գյող պռնենքյ, էսա պա̈ն էլավ զիկ ա̈փքյա̈ր:

Վա̈զիրն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, էսա գյող, որ կա, քյո քյաղքյի մեչեն ի, տյու արե ըստրիս մեյ խատ ուղտմ խորոտ զա̈րդրի, վերեն էլ մեկ ա̈յբա̈ ոսկի դիր, տուր քյո ա̈սքյրներաց ծեռ, ինոնքյ թող քյաղքյից էլնեն դուս, էն գյող, որ տեսնա, աչկ կմնա էն դա̈վեն, ինչխ, որ էլերի էն կզա̈րկվի, որ էդա դա̈վեն գյողնա, խետ որ մոտանան դա̈վեն, քյո ա̈սկրներ կպռնեն, կպիրեն, դյու էլ քյո գյող կիմնաս, քյո ուզածն էլ կանես:

Թակավորն ի վա̈զիրի էսա խելքյին շատ կխավնի, ա̈մր կանի, որ մեյ խատ ճո̈չ դա̈վեմ պերեն ուզածիդ պես զա̈րդըրին, մեյ ա̈յբա̈ էլ ոսկի պա̈ռնան էդա դա̈վին, խետ քյա̈ռսուն ասքյրի քյաղքյից էլնեն դյուս:

Թակավորի քյա̈ռսուն ասքյրներն են, կառնեն էսա զա̈րդրուկ դա̈վեն, քյաղքյից կխանեն դուս, ինքյ շոտմ կիմնա̈ թե թակավոր մախսուս ի էսա պա̈ն արե որ ուր խելքով թակավորու խազնեն գյողցող գյող պռնեն, ինքյ որ մեյ խատ կծծղա,

կտմռնա. կասի՝ Ը՞յ թակավոր, աչքդ խորոտ պմց. զիկ Վարթիկ կասեն, ես թե քյո խմզինեն գյողցա, թե իմ փեսի շմնդմկ, ամա քյանի որ դյխու գյողութնի շատ մմռմխլի ես, ես քյո խաթրի խամսւր իլլեյի պիտի էսա դմվեն էլ գյխղնամ, որ քյմնի սաղ կենդանի ես՝ մեկէլ խետ Վմրթկեն խաղ չանես:

Վմրթիկն ի իրիկուն որ կմթնի, կառնի էրկու կիդր ծեթ, մեյ խատ էլ չվան, կէրթմ, շատ կէրթմ, քիչ կէրթմ, կխասնի էն գյեղ, որ ինոր տակ թակավորու մսքյրներ խետ ըղդուն նստեր են: Ցավաշմ կմոտանա, ծեթեր կպցի էդա գյեղի դռներաց ազալեն կքյաշի, կբմշլայի սաղ գյեղի տներ վմռել, մեյ տեխեն էլ վմզել բոռալ՝ Ճա՞յ, Ճավա՞ր, խասե՞քյ, գյեղմ սաղ վմռվմվ, գյեղմ սաղ վմռվմվ:

Թակավորու մսքյրներն են, որ կտիսնան սաղ գյեղ կպե, կվմռվի, մեյ մեկելու կասեն. - Էրթմ՛նքյ, կըրակներ ընցուցենքյ, գյեղացիքյ խեղճ են:

Մեչերնից մեյ խատն կասի. - Ախպերնե՛ր, ես խավկոր եմ, ես որ գյամ էլ իսկի պմնի յարամիշ չեմ էլնե, ես կկայնեմ ըստեղ, ըղտան մուլաթ կկենամ, դյխուք կնմցեք կրակն ընցուցեքյ իկեքյ, գյեղացիքյ խեղճ են:

Ասքյրներն են կասեն. - Էսա ըղտան չվան կայիմ պռնի, խորոտ խեյքյդ գյըլխխ պռնի, չգյողնան, չուր մենքյ դեպնենքյ գյեղ. կրակն ընցուցենքյ, դառնանքյ:

Խավկորն ի կասի. - Կնացե՛քյ, կնացե՛քյ, մմռմխ մե՛ք անե, ես չվան կայիմ կպռնեմ, կկայնեմ, վայն իկե էն մարթուն, որ մոտենա ըղտան:

Թակավորու մսքյրներն ըղտան յուղար կուտան էսա խավկուրու ծեռ, ուրենքյ մշմլմ կվմզեն գյեղ, կբմշլայեն կրակն ընցուցել:

Վմրթիկն ի գյեղ կպուցելուց սորա կփախնի կպախկվի քյարիմ տակ, կտիսնա, որ թակավորու մսքյրներ բիթուն կվմզեն տեխ գյեղ, խետ, որ Վմրթիկ կտիսնա, թե մսքյրներ էկան տեխ գյեղ, ինքն էլ կվմզի տեխ ուղտ, կտիսնա, որ գյեռ մեյ խատ մսքյմրմ ըղտան զմպխղ պռնե կայնե:

Վմրթիկն ի յավաշմ կմոտանա մեյ խատ ըղտան զմպխկ կպռնի, կքյաշի, կասի. - Խե՛նքյ էսա մսքյմր ի՞նչ կասի:

Վմրթիկն ի, որ ըղտան յողար կպռնի կքյաշի, խավկոր մսքյմր կիտի, որ ուղտն ի կքյմշի մեյ խատ վեր ըղտուն կբռռա, կասի. - Ը՞յ, ի՞նչ էլմվ քյե, անտեր ուղտ, մկա գյողերաց դմրդեն պոծանքյ, քյո դմրդ պիտի քյաշենքյ:

Վմրթիկն ի, որ էսա խմբմր կլսի, կասի՝ որ ըսկուն ի, էսա մսքյմր խավկոր ի

Համան յավաշմ կմոտանա ուր ծեռաց չվան կկապի ըղտան յողարին, կտանի կկապի ծառին, ուր շեռպից կխանի չախուն, ըղտան գյլխուց յողար կկտրի, կառնի կփախնի մեյ տեխեն մեչ ուր մտաց կասի՝ «Էյ մսքյմր ախպե՛ր, կնմ քյո թակավորուն պմրև արա, ասա թող ուր մսքյրին խորոտ շախի, քյիչմ էլ մեղր կերուցի, որ աչքներ լուսավնան, նոր կայնցուցի նեռքմթի»:

Վմրթիկն ի ուղտ գյողնաղուց սորա, դողրի կտանի տուն, վերի ոսկիքյ ինան զմրդմրմնճներ կպախի տուն, ուղտն էլ կտփի գյետին, կմորթի, մոր կասի. - Մարե՛, շոտ ալրա թոներ վմռի. էսա մսեր բիթուն արա կավուրմա տեղավորի:

Թակավորու մսքյրներն են գյեղի կրակներ կընցուցեն, կդմռնան ետ, կիրիշկան, որ ի՞նչ՝ նա՛ ուղտ կա, նա՛ պմն, կդմռնան վեր խավկորուն, կբռռան. - Դո՛ մխմախ, ու՞ր է ուղտ:

Խավկոր ի կասի. - Ցա՛, ես եմ քյոռ, չեմ տիսնա, ծե՞ ինչ էլեր ի, չեքյ տիսնա զմպխվ պռներ եմ մեյ տեղեն, - կասի, - մեյ տեղեն էլ կայիմ-կայիմ չվան կքյաշի,

կասի. - Դո՛, էսա անտեր ինչ կանդար կայիմ ի կայնե, ակի ուր տեղեն իրար բիլմ չի դեպնե:

Թակավորու մաքյրներն են, որ իրենց խավկոր ընգյերոչ էսա խմբմրներ կլսեն, նա՛ էն է ծծղան, նա՛ էն ի լան, ընչի որ էլ թակավորու ծեռնեն չեն կանա պոծնե, ճարներ կկտրի, կասեն. - Դո՛ շուն, էտա ի՞նչ ի կասես, ու՞ր է ուղտ:

Խավկորն ի, որ էսա խմբրներ կլսի, մեյ խատ ըղտան յուղար կպռնի ափլփեղեն կմռմճանա, որ ըղտան պռնի, ծեռ կդեպնի ծաոին, կտիսնա, որ ըղտան տեղ ճոչ ծամ. Ռմխու լեզուն կկապվի, կկայնի:

Թակավորու մաքյրներն են, կբմշլայեն ըստեղ էնտեղ փոպ, փմյդմ չանե, ուղտ չկա՛, ճարներ կկտրի, փեոր-փեռշման կթողնեն կէրթմն քյաղաքյ:

Թակավորն ի, որ կտիսնա ուր մաքյրներ փեոր-փեռշման կդմռնան եռ, կխառնցուցի կասի. - Ի՞նչ էլեր ի, ու՞ր է ծեր տարած ուղտ:

Մաքյրներն են կասեն. - Թակավոր ապրած կենաս, գյեղ կրակ ընգյմվ, չուր մենքյ կնմցինքյ կրակ ընցուցինքյ, էկանքյ ուղտ գյողցեր են:

Թակավորն ի շատ կպմրկանա, մմր կանի, որ էդա քյմուսսուն մաքյրներն էլ տանեն պռնեն:

Վմզիրն ի, կուզյմ թակավորուն կասի. - Թակավոր ապրած կենաս. էսա ուղտ գյհղցող խո բիրդմն կուլ չիտար, շատ-շատ մորթեր ի, արեր ի կավուրմւս, արե մեյ խատ պառավմ իսկենքյ քյմղմքյ մՌմնեն թող անի ուր լաճուն խիվնդութեն ըղտան կավուրմւս ուզի, վեր տնեն, որ ըղտան միս գյա դյհա, կիտցի, որ քյո գյող էն ի, ընչի որ մեչ քյմղմքյին նա՛ ուղտ կկնդվի, նա՛ էլ ըղտան միս:

Թակավոր կսւսի. - Վմզիր, գյեռ դյհւ կիտես ինչխ կանես, ըսկուն էլ արա, մենակ թե մեր գյհդ կանանք կնդնե. մկա զիկ էնկմնդմր դմրդ չէլե, որ իմ խմզինեն կդրեր են, իմ դմրդն էն ի, որ ես թակավոր եմ, վեր մեյ գյողու չեմ կանա, ուրիշ թակավորներ որ էսա պմն լսեն, զիկ ի՞նչ կասեն:

Էն մեկէլ օր թակավորու վմզիրն ի ճանգմ ոսկի կոսոսւ պառվում, կիսկի մեչ քյմղքյին, որ էստից էնտից ըղտան միս ուզի, վիր տնից, որ ըղտուն միս կառնի, վեր էն դոան կավիճով կդորմ նշան անի, որ ճանչնան մտնեն, էն տուն խուզարկեն:

Պառավն ի կինի տնետուն փոպ, վիր մուտեն որ ըղտուն միս կուզի, բիթուն էլ կասեն՝ չկա:

Պառավն ի ըսկում կփոա, որ կմշզի, ինքյ ուր կասի՝ փմրզմ մեր թակավորն ի ծոե, զիկ ի՞նչ էլեր ի, որ ես ընգյեր եմ կփոամ:

Կխասնի վեր Վմրթիկե դոան, կասի՝ «Ջմյնմմ մեյ խատ էլ մտնեմ ըստեղ, խա՝ խա, չէ՝ չէ, թողնեմ էրթմմ»:

Էդոր որ պառավ կմտնի Վմրթիկե տուն, Վմրթիկ տուն չէլնե, իսոր մերն էլ նստեր ի պուտկներ ի կլվմ:

Պառավն ի կասի. - Խաթյհւն, խաթյհւն, քյե մեռնեմ, իմ լաճ մեռնելու դուռ խիվանդ ի, էսա քսանմեկ օրեր, որ պերան խփեր էր նա՛ խաց, նա՛ ճյուր, էսօր աչքեր պմցեր ի ըղտան միս կուզի, աստծու սիրուն էլնի, ծեր տուն ըղտան միս չկ՞նդվի, մեյ կտոր զիկ ըղտան միս տուր:

Վմրթկե մերն ի, որ էսա պմն կլսի դիժար կուզյմ, կմտնի մսռնից էրկու ճհչ կտոր ըղտան միս կպերի, կուտա էսա պառվուն:

Պառավն ի ըղտան միս կառնի, իսօր օխնելու կէլնի, մեյ ծեռնով էլ կավիճով էսա դուռ կնշանի, ուրախ-ուրախ կէրթմ մոտ վմզիր, կասի. - Վմլմ՜, կընդա պառվում մոտեն ուզեցի. մեյ կտորի տեղ էրկու կտոր իտուր:

Վա̈զիրն ի կասի. - Պառվու տուն կճանչնա՞ս. կիտե՞ս որ տեղն ի:

Պառավն ի կասի. - Վա̈լա̈ չեմ ճանչնա, ամա կավճով նշան եմ արե, ես իմ արած նշան կճանչնամ:

Վազիրն ի կասի. - Ծատ աղեկ. դե դյու̈ մկա կնա̈ խասնցյստացի. մկա մթնով էլ չէլնե. առատուն մութ լուսու արե մեյտեղ կէրթանքյ մե շունց կուտաս, մենքյ էդա տան տերվանքյ կպռնենքյ, նոր էնցյախ թակավոր քյո ուզածի գյորա քյե ոսկի կուտա:

Պառավն ի ուրախ-ուրախ կթողնի կէրթա̈ ուր տուն:

Վարթիկն ի իրիկվան տեխ կուգյա̈ տուն, կտիսնա, որ վեր ուրենց դռան կավիճով նշան են արե, ինքյ ուր կմեզի կասի՝ կա, չկա ստեղ պա̈մ կա. մեր ստուն նշաներ են, որ չշշկոին:

Կմտնի ներս, կխառցուցի, կասի. - Մարե՛. էսօր ըսկի վո՞վ ի իկե մեր տուն:

Մերն ի կասի. - Մարթ չէ, բալա՛մ. վո՞վ պիտի գյա:

Վարթիկն ի կասի. - Չէ՛, մարե, էսօր մեր տուն օտար մարթ ի իկե, մեյ խատ խորոտ մեզի խենքյ վո՞վ էր:

Մ՝երն ի կասի. - Բալա՛մ. էսօր մեր տուն մարթ չի իկե. ամման մեյ խատ պառավմ էկավ լալելեն, մոմոալեն աղա̈ճա̈նքյ ընգյա̈վ, զիկ իտուր աստծու սեր, ասաց, թե՝ իմ տղեն խիվանդ ի, էսա քսանմեկ օր էլա̈վ անխաց, աննյուր, աննճար պառկեր ի, էսօր աչքն իպա̈ց ըղտան միս ուզեց, ծեր տուն ըսկի ըղտան միս չկա՞, զիկ մեյ կտոր ըղտան միս տուր: Իմ դիժարն էլ էկավ, էլա̈ էրկու պատիկ կտոր տվեցի տարավ, վարծք էր, մե՛ղքյ էր:

Վա̈րթիկն ի, որ մոր էսա խաբրներ կլսի. կասի. - Վա՛յ, մարե՛, ասպած քյո տուն ավեր չանի, դյու̈ իմ տուն ավիրեր ես, քյո էդա էշ խելքյով մե մատներ ես. էդա պա̈ռավ մախստա իկե ըղտան միս ուզե, որ դա̈վի գյող կնդնի. Ճամ էլ գյեռ մեր դուռ նշունե, կնացե:

Վարթիկե մերն ի, որ էսա պա̈ն կլսի, թու̈քյ մեչ պերնին կչորնա, կա̈դըմներ կկոտրի, կասի. - Ապա էլ ի՞նչխ անենքյ, ապա էս ի՞նչ զողում էր էկավ վեր մե, մեյ տեխեն էլ կբա̈շլայի ըղտան միս ուզող պառվուն ուշունց տալ:

Վա̈րթիկն ի կասի. - Մարե՛, էլա̈ծն էլած ի, ամա դու խելքյդ գյլոխդ ժողվի, որ մեկ էլ ըսսկնա անխելքյութեն չանես, մա̈ռա̈խ մանե. էնդրիս էլ կազա̈մտվենքյ, թակավոր մե չկանա պռնե:

Վա̈րթիկն ի կէլնի կոշտմ կավիճ կպռնի ծեռ. կինի քյա̈ղաքյ: Ինչ կա̈նդա̈ր տուն որ կա, բիթունի դռան վերեն էլ, ուր դռան վերվի նշաննդից կանի, կդա̈ռնա կուգյա̈ տուն, խանգյիստ կքյնի:

Առատուն մութ լյու̈յու̈ն, թակավոր ա̈մր կանի ուր վա̈զիրին, որ էդա պառավն առնեն էրթա̈ն էն տուն կոխեն, տուն խուզարկեն, մեչի մարթեր, էլա̈ծ-չէլա̈ծ առնեն պերեն:

Վա̈զիրն ի կառնի էրկու խարիր խատ ա̈սքյա̈ր, խետ էդա պառվուն կէրթա̈ մեչ քյաղքյին, կտիսնան, որ ի՞նչ, քյաղքյի բիթունի դռներաց վերեն էլ կավիճով նշան կա արուկ, պառավ, որ էսա պա̈ն կտիսնա, կշշկոի, կասի. - Վալա՛, ես էլ չեմ կանա էսա գյու̈ղու տուն կնդնե, էսա շանվորդին շա՛տ ղա̈րա̈չա̈ մարթ ի. էն իմցեր ի, որ ուր դուռ նշան իրին, կիշեր էլե բիթունի դռներն էլ իմ արած նշանով նշաներ ի:

Վազիրն ի խետ ուր ասքյրին փեռր-փեռշման կթողնեն կդա̈ռնան, ուրենց տեսած թակավորուն կպատմեն:

Թակավորն ի, որ Լսա պա̈ն կլսի, շատ կզա̈րմանա, կասի. - Ջա՛նմ. էսա ի՞նչ

ղա̈րաչա մարթ ի. ես ճո քյի ինչ որ արեցի՝ չկարցա էնոր պոնել: Ես պիտի դալալ տամ կանչել, էսա գյող վով որ ի, պիտի պերեմ խլաթեմ ինոր:

Թակավոր ի դալալ կուտա կանչել, կասի. - Էսա խելքյով գյող վո՞վ ի, թող գյա մոտ զիկ, ես ինոր կներեմ, իմ ախչիկն էլ կպսսւկեմ վեր ինոր. կանեմ զիկ փեսա:

Վա̈րթիկն ի, որ էսա պա̈ն կլսի, ըղտան վերվի զա̈րդա̈րա̈նքյ կշլկի. կէլնի կէրթա̈ մոտ թակավոր, կասի. - Թակավո՛ր ապրած կենաս, գյողն ես եմ, որ չես ավատա. իրիշկսւ. տես էսա քյո ըղտան վերվի զա̈րդա̈րա̈նքներ չէ՞ն:

Թակավորն ի կիրիշկա, կտիսնա, որ խա՛, էսա ուր ըղտան վերվի զա̈րդա̈րա̈նքներն են, կդա̈ռնա էսա լաճուն կասի. - Տղա՛, դյու շատ ղա̈րա̈չա̈, խելքով գյողմ ես, ասել կուզի՝ մոտ քյե ճա̈լա̈ շատ մա̈րեֆա̈թներ կան. ես ի՞նչխ որ խոսք տվեր եմ, իմ ախչիկ կուտամ քյե, աման խետ քյե պա̈յման կանեմ, որ զիկ եոսուն խատ գյիմեշ կա, տանես արածացուցես. իրիկուն առնես գյսւս դոտ, որ իմ ախչիկ տամ քյե:

Վա̈րթիկն ի կասի. - Ծատ աղեկ, թակավոր ապրած կենաս, թող քյո խա̈բա̈րն էլնի:

Վա̈րթիկն ի կառնի թակավորու եոսուն գյիմեշներ. կտանի դա̈շտ արածացուցել: Ի՞նչ սև կապի՝ եոսուն գյիմեշներն էլ կատղուկ զմեն մեյ-մեյ տեխ կփախնեն, ուրենց ուզած տեղ կէրթա̈ն, կարածան, իրիկուն. որ գյիմեշներ պիտի պերի տուն, չի կանա. մեկը կքշի կպերի, էն մեկէլն կփախնի, էնմեկէլն կքշի կպերի, էսա մեկէլն կփախնի: Վարճասըլի խոր ճար կկտրի. կնստի վեր քյարիմ, գլոխ կառնի մեչ էրկու ծեռ կմեզի, ուր սրտի նեղութնից մեյ խատ սխը՛մ կքյա̈շի:

Վա̈րթիկե ախ քյա̈շելու գյախ էնտեխեն մեյ խատ սիվտակ մուրուս խալիվորմ կար. յավւաշ-յավաշ կուգյա̈ կմոտանա, կտիսնա. որ էսա լաճ ըսկու՛մի մոթե, ըսկու՛մի մոթե, որ ճանճ քիթ մոթից ինի տակ, կէլնի խա̈զա̈ր կտոր:

Վա̈րթիկն ի գլոխ կվերուցի վեր. էսա խա̈լիվորուն որ կտիսնա. կասի. - Ի՞նչ անեմ, որ չմոթեմ, բաբալը՛դ. մեր թակավոր զիկ եոսուն խատ գյիմեշ ի տվե, ասե՝ տար արածացու, իրիկուն առ արե, որ իրիկուն իմ գյիմեշներ թամամ տուն չպերեցիր՝ քյո վիզ կզա̈րկեմ: Գյիմշներն էլ աստված գյիմեշ ճամարի, քյանց կատղուկ շներ ընգյեր են զտեխ-էնտեխ, մեկն կքյշեմ, կպերեմ. էն մեկէլն կփախնի, էն մեկէլն կքյշեմ կպերեմ, էսա մեկէլն կփախնի, իտոր խամար շիվարեր եմ նստեր եմ:

Խա̈լիվորն ի, որ էսա պա̈ն կլսի մեյ խատ կծծղա, կասի. - Էդէլ պա̈ն ի, որ դյու մա̈ռա̈խ կանես, էդրից կոլայ պա̈ն էլ կա մեչ աշխրիս: Խալիվորն ի էսա ասելուն պես մեյ խատ կբոռա՝ ծամո՛ն:

Խետ որ խալիվոր կպոռա՝ ծամո՛ն, եոսուն գյիմեշն էլ կժողվոտվեն կուգյա̈ն մոտ մեյ մեկէլ:

Խա̈լիվորն ի ըսդրիս կպոռա՝ պիպե՛ռ, խետ որ կպոռա պիպեռ, գյիմշներ կբա̈շլայեն քելել, աման մեյ թա̈րաֆեն էլ յավաշ-յավաշ ցվոդվել:

Խա̈լիվորն ի կդա̈ռնա Վա̈րթիկեն կասի. - Մկա սովրա՞ր՝ ճա̈ ծամոն, պիպեռ ասս, գյիմշներ կոլայ կտանես տուն, մա̈ռա̈խ մանե ըսկի:

Խա̈լիվորն ի էսա պա̈ն ասելուց սորա կաց պա̈րով կանի Վա̈րթկեն, կթողնի կէրթա̈:

Վա̈րթիկն ի էսա պա̈ն սովրելուց սորա ըոճա̈թ կպառկի վեր ուր քյամկին, կասի, որ ըսկուն ի գյիմշներ թող խավասով արածեն, իրիկվան արևմտոց նոր կառնեմ, կտանեմ տուն:

Իրիկուն արևմտոց Վարթիկն ի մեջ խատ կպոռա՝ ծամո՜ն, խետ որ կպոռա ծամոն. եոսուն գյոմեշներն էլ կվազեն կուգյան, կմեյտեղվեն, ըդդրիս կասի՝ պիպե՜ո. խետ որ կասի պիպեո կբաշլայեն առաճանալ: Վարթիկն ի. վարճասըլի. ըսսկնա ծամո՜ն. պիպե՜ո ասելով իրիկուն եոսուն գյոմեշն էլ սնլամաթ կտանի թասլիմ կանի թակավորուն:

Թակավորն ի, որ կտիսնա. թե Վարթիկ ուր եոսուն գյոմեշներն էլ սնլամաթ պիրեց թասլիմ արեց, շատ կզարմանա կասի. - Առատուն արե, քյե պամ էլ կասեմ, էն էլ որ արեցիր՝ ըդդրիս իմ ախչիկ էնան իմ թակւավորութնի կես քյե խալալ ի:

Վարթիկն ի կասի. - Ծատ աղեկ, կուգյամ. կթողնի կէրթա ուրենց տուն: Առտուն մութլոատ Վարթիկն ի կուգյա մոտ թակավոր կասի. - Թակավոր ապրած կենաս. դե՛ ասա խենքյ ի՞նչ կասեր զիկ:

Թակավորն ի կասի. - Զիկ խարեր քյառսուն խատ լապզտրակ կա. էսօր էն լապզտրակներ պիտի տանես արածացուցես:

Վարթիկն ի կասի. - Ծատ աղեկ, թակավոր ապրած կենաս, կտանեմ կարածացուցեմ. ի՞նչ կա որ:

Վա̈րթիկն ի թակավորու խաթեր քյառսուն լապզտրակներ կէլնեն դյուս, յա՜լա բաբամ մեյ-մեկ թարափ կփախնեն, կէրթա̈ն: Ըսկուն, որ մեյ խատ բիլա̈ չի մնա աչիչ առճև:

Վա̈րթիկն ի, որ էսա պա̈ն կտիսնա, ա̈ռա̈ճ կշշկոի, կկայնի սորա կինի միտ մեյ խատ կպոռա՝ ծամո՜ն, մեյ-մեկ տեխեն լապզտրակներ վա̈զելով կուգյա̈ն կմեյտեխվեն:

Վա̈րթիկն ի կասի. - Էս էլ էլավ էլ մա̈ռա̈խ չեմ անե, ըդդրիս մեյ խատ էլ կասի՝ պիպե՜ո, բիթուն լապզտրակներ կցվոդվեն կէրթա̈ն արածալ:

Վա̈րթիկն ի ըռճա̈թ կպառնի քյարիմ տակ, չուր իրիկուն արևմտոց: Իրիկուն արևմտոց Վա̈րթիկն մեյ խատ կպոռա՝ ծամոն. խետ որ կպոռա ծամոն, լապզտրակներ կմեյտեխվեն:

Վա̈րթիկն ըդդրին՝ ծամո՜ն, պիպե՜ո ասելով խարեր քյառսուն լապզտրակներն էլ սաղ-սա̈լա̈մա̈թ կտանի թա̈սլիմ կանի թակավորուն:

Թակավորն ի, որ կտիսնա, թե Վա̈րթիկ էսա խարեր քյառսուն լապզտրակներն էլ սա̈լա̈մա̈թ պերեց թա̈սլիմ արաց, շատ կզարմանա, ինքյ ուր կասի. - Բոշ պա̈ն ի, էլ իմ խոսք չեմ կանա ետ առնե. իմ ախչիկ պիտի փսակեմ վեր էսա լաճուն:

Թակավորն ի ա̈մր կանի խարսնսի թւդա̈րկւքյ տիսնալ, քյառսուն օր, քյառսուն կիշեր խարսնիս կանի, ուր ախչիկ կփսակի վեր Վա̈րթկեն, Վա̈րթիկ կխասնի ուր մուրազին, դյկւքյ էլ խասնեքյ ծեր մուրազին: